

stanovanje. Ova tvrđava ima sličnosti s onom u Smederevu. Veleban dojam što ga čovjek dobiva na pogled ove tvrđave, povećava se blistavom bjelinom crkve u dvorištu tvrđave. Njenih šest kubeta sjaju se usred tamnih zidina tvrđave. Ova utvrđena crkva predstavlja jedinstven spomenik svoje vrste među srednjovjekovnim građevinama u Srbiji. Po ljepoti joj je rijetko koja druga ravna. Građena je u pravomu bizantskom slogu, nije velika, a unutrašnjost joj je ispunjena divnim slikama. U ovoj je crkvi grob Despota Stevana Visokoga. Manasiju su Turci osvojili 1458 g. i zadržali u svojoj vlasti, s malim prekidima, sve do 19 vijeka. Čaroban izgled Manasije u svojoj divnoj cjelini ostaje svakome nezaboravnom uspomenom.

Kragujevac

Prvi put spominje ovo mjesto Hadži Kalfa pod imenom Karadofta. U početku bio je Kragujevac prava turska palanka. a po austrijskoj okupaciji 1718 g. doseljavaju se u nj Srbi i uzimaju čaršiju (trgovinu i promet) u svoje ruke, te su je zadržali i kasnije, kada su Turci 1739 opet osvojili Kragujevac. G. 1813 izabra knez Miloš Kragujevac za prijestonicu Srbije i to je uvelike doprinijelo napretku mjesta. Kragujevac je ostao prijestonikom Srbije sve do 1839 g. U Kragujevcu je otvorena prva gimnazija, licej, štamparija, vojna škola, topolivnica, pozorište itd. Danas je Kragujevac glavno mjesto Šumadije, ima veoma razvijenu trgovinu i broji oko 30.000 stanovnika.

Leži na lijepoj visoravni, opkoljenoj brdima, a mjestom protječe rijeka Lepenica, preko koje usred mjesta vodi lijep betonski most. Nedaleko odatle stoji u starom parku Spomenik palim Šumadincima u borbama za oslobođenje od 1804 do 1919 g. Spomenik su izradili 1932 g. zagrebački umjetnici Anton Avgustinčić i Jozo Kljaković. U središtu grada je Konak kneza Miloša Obrenovića s lijepim istočnjačkim uređajem i pirotskim ćilimovima. U stepeniku je figura lava iz rimskoga doba. Prema kneževu konaku je Amidžin konak kneževa prijatelja i doglavnika Mile Paštrmca. Ondje je i stara crkva iz istoga doba.

Hoteli: Gušić, Jadran, Srpska Kruna.

Pensionari: Masaryk, Beograđan.

Čuprija

U rimsko doba bijaše ovo mjesto poznato pod imenom Herreum Margi, te je imalo veoma burnu prošlost. Nekoliko je puta bilo porušeno i opet podignuto, a u srednjem vijeku pojavljuje se pod imenom Ravneta. Na svomu krstaškom putu bio je ovdje sjajno dočekan car Fridrih Barbarosa. Na ostacima staroga rimskoga mosta podigoše Turci u 17 vijeku drven most